

KÚRIA

Bfv.II.482/2012/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2012. szeptember 13. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

Az ittas járművezetés büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Debreceni Városi Bíróság 77.B.752/2010/16. számú ítéletét és a Debreceni Törvényszék 18.Bf.386/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Debreceni Városi Bíróság a 2011. március 7. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 29.B.752/2010/16. számú ítéletében a terhelt bűnösségét ittas járművezetés büntetében [Btk. 188. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont] állapította, ezért őt 2 (kettő) év fogházbüntetésre, 2 (kettő) évi közügyektől eltiltásra, és 3 (három) év 6 (hat) hónapi közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. Úgy rendelkezett, hogy a terhelt a szabadságvesztés-büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható.

A Debreceni Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2012. január 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 18.Bf.386/2011/4. számú ítéletében a városi bíróság ítéletét annyiban megváltoztatta, hogy a terhelt fogházbüntetése tartamát 1 (egy) év 6 (hat) hónapra enyhítette, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A Debreceni Városi Bíróság első fokú ítélete tényállása szerint a terhelt 2009. december 1. napján 21 óra 40 perc körüli időpontban a tulajdonát képező személygépkocsival a közúton, H. felől P. irányába közlekedett, előzetes szeszes ital fogyasztást követően. Derült, csendes időben, éjszakai látási viszonyok mellett az egyenetlen, száraz állapotú aszfaltúton a gépjármű jobb első ülésén utazó O. R., illetve a hátsó ülésen - közelebbről nem pontosítható helyen - ülő P. I. utasaival.

Haladása során egy balra ívelő útkanyarból kihaladva és mintegy 300 métert megtéve az út 17+150 km-szelvényéhez érkezte ittasságából eredő figyelmetlensége miatt, illetőleg mert az általa vezetett gépjármű sebességét nem az - egyébként már egyenes - út vonalvezetésének és az útviszonyoknak megfelelően választotta meg a gépjármű 100-125 km/óra sebességgel sodródni kezdett, 89-101 km/óra sebességgel fölhaladt a szalagkorlátra, majd 84-95 km/óra sebességgel a jobb oldali töltés oldalának ütközött és végül egy előfának csapódva a tetejére borulva állt meg.

Ezen baleset következtében P. I. sértett olyan súlyos vizenyős agyduzzadást, agytörzsi beékelődést, a VII. nyakcsigolya törést, tüdőzúzódást, a tüdőknben vérbelégzést, jobb oldali sorozat bordatörést, combcsonttörést, illetve az ezek eredményeként fellépő traumás shock-ot szenvedett, amelynek következtében a helyszínen elhalálozott.

A sértetten olyan sérülések nem voltak fellelhetők, amelyek a biztonsági öv használatát kétséget kizáróan bizonyítanák.

A terhelt másik utasa O. R. 8 napon belül gyógyuló könnyű sérülést, a felső ajak és jobb kéz zúzódását és hámphorzsolását, valamint a szegycsonttájék zúzódását szenvedte el, míg maga a terhelt 8 napon túl gyógyuló súlyos a bal oldali IV-XII. bordák törését, a tüdőállomány zúzódását, mindkét oldali részleges légmellet, a rekeszizom és a rekeszizom ideg sérülését, a bal kulcscsont, jobb felkarcsont, jobb singcsonttörést, a máj roncsolódását, a koponya zúzódását, illetve zúzódásos és hámphorzsolásos sérüléseket szenvedett el.

A baleset helyszínét közvetlenül megelőző kanyarívben a biztonságos haladási sebesség 90-100 km/h lehetett.

A terhelt vérének alkoholkoncentrációja a cselekmény elkövetésének időpontjában 1.32 g/l ezrelék volt, amely őt enyhe fokban korlátozta a biztonságos járművezetésben.

A terhelt vezetői engedélyét az intézkedő rendőrök a helyszínen elvették.

A Debreceni Törvényszék másodfokú ítéletében az első fokú ítélet tényállásának ismertetett részét azzal egészítette ki, hogy a terhelt vezetői engedélyét a B. Városi Önkormányzat Jegyzőjének Okmányirodája 2009. december 21-én kelt határozatával visszavonta, a vezetési jogosultság szünetelésének kezdő időpontját 2009. december 1. napján határozta meg. Az ekként kiegészített tényállást a törvényszék mindenben megalapozottnak és a másodfokú eljárásban irányadónak tekintette.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen dr. V. I. ügyvéd, a terhelt meghatalmazott védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. Indítványában a védő a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontját is felhívva, tartalmilag a terhelt bűnössége megállapítását nem kifogásolta, pusztán cselekménye minősítésének törvényességét vitatta, és ehhez kapcsolódóan hivatkozott a kiszabott büntetés törvénysértő voltára. Álláspontja indokolása körében a védő - a jogszabályi környezetet jogirodalmi és bírósági gyakorlatból vett idézetek tükrében elemezve - arra mutatott rá, hogy a terhelt által kétségtelenül megvalósított KRESZ szabályszegések és az ehhez kapcsolódóan bekövetkezett halálos eredmény közvetlen okozati összefüggése a terhelt szeszes italtól befolyásolt állapotban történt járművezetésével kétségtelen bizonyossággal nem állapítható meg. Ezért cselekményének minősítése nem lehet a Btk. 188. § (2) bekezdés c) pontja szerint minősülő ittas járművezetés büntette, a cselekmény ittas járművezetés vétsége és halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége halmazataként értékelhető. A védő az álláspontja szerinti helyes minősítéshez képest a bűnösségi körülmények elemzése mellett a kiszabott büntetés törvényt sértő volta mellett is érvelt, kiemelve, hogy a büntetési célok a szabadságvesztés-büntetés végrehajtása nélkül is elérhetők. A védő néhány részletben kifogásolta az eljáró bíróságok bizonyítékokat értékelő, tényállást megállapító tevékenységét is.

A Legfőbb Ügyészség BF.1232/2011. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta. A legfőbb ügyészi átirat utal arra, hogy a tényállás megalapozatlanságával kapcsolatos érvek a felülvizsgálati eljárásban törvényi tilalom folytán nem vizsgálhatók, a jogi értékelés alapját a kötelezően irányadó tényállásban rögzítettek kell képezzék. E tényadatokon alapulón viszont nem vonható kétségbe, hogy a terhelt enyhe, de a közepes fokú mértékhez közelítő szeszes italtól befolyásolt állapota tekinthető annak az alapvető oknak, amely végső soron a terhelti jármű felborulásához, és a sértett halálához vezetett. A Legfőbb Ügyészség ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatok hatályában

fenntartását indítványozta.

A Kúria a nyilvános ülésén a terhelt védője a felülvizsgálati indítványban foglaltakat fenntartotta. A legfőbb ügyészi átiratban foglaltakra is reflektálva hangsúlyozta, hogy a felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttséget elismeri, ennek ellenére kifogásolja a jogerős határozat néhány okszerűtlen megállapítását. Nyomatékosan kiemelte, hogy a terhelt cselekményének jogerős határozat szerinti minősítése csak abban az esetben lehetne törvényes, ha a terhelt szeszestől befolyásolt állapota, illetve az általa megvalósított közlekedési szabályszegések, és ekként a bekövetkezett eredmény között oksági kapcsolat egyértelműen megállapítható lenne. Minderre tekintettel a minősítés törvénysértő voltának kiküszöbölését, és ehhez kapcsolódóan a kiszabott büntetés enyhítését kérte. Ez utóbbi tekintetében részletezte az álláspontja szerint a terhelt javára e körben figyelembe veendő bűnösségi körülményeket.

A Legfőbb Ügyészség nyilvános ülésen részt vett képviselője álláspontját a védő perbeszédét követően is fenntartotta. Kiemelte, hogy a védő hivatkozásai közül érdemi felülvizsgálatot kizárólag a terhelt cselekménye törvénysértő minősítése miatt kiszabott törvénysértő büntetésre hivatkozás képezhet. A terhelt cselekményének minősítése azonban az átiratokban kifejtettek szerint nem törvénysértő, így a büntetés felülvizsgálatára sem kerülhet sor. A védő által felhívott eseti döntésekkel kapcsolatban rámutatott arra, hogy azokban az esetekben a minősített ittás járművezetés megállapítására akkor nem került sor, amikor a terhelt befolyásoltságán túli ok vezetett a balesethez. A jelen esetben azonban az irányadó tényállás ilyen ok megállapítására nem ad alapot. Minderre tekintettel a jogerős határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A terhelt a nyilvános ülésen sírva fejezte ki sajnálkozását a történetek miatt.

A Kúria a terhelt védője felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Be.423.§ (4) és (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban foglalt okból, illetve a hivatalból vizsgálendő, ún. abszolút eljárási szabálysértések szempontjából bírálta felül a jogerős határozatot. Ennek körében megállapította, hogy a határozat meghozatala során a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontjában meghatározott körbe eső eljárási szabálysértés nem történt, továbbá, hogy a védő felülvizsgálati indítványa alaptalan.

Helytállón mutatott rá a Legfőbb Ügyészség arra, hogy a védő felülvizsgálati indítványa alapján a jogerős határozat egyetlen szempontból vizsgálható csupán felül: sor került-e a Be.416.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti anyagi jogi szabálysértésre, vagyis a

cselekmény törvénysértő minősítése folytán törvénysértő büntetés kiszabására. A védő tartalmilag kizárólag e felülvizsgálati okra hivatkozott. A terhelt ittasságával összefüggő közlekedési szabályszegése hiányában a cselekmény helyes minősítése ittas járművezetés vétsége és ezzel összefüggésben közúti baleset okozásának vétsége. Mindemellett a védő - a határozat okszerűtlen megállapításait kifogásolva - a jogerős ítélet megalapozottságát feszegette. Ez utóbbi hivatkozásai azonban a felülvizsgálati eljárásban nem voltak érdemben vizsgálhatók, mivel a Be.423.§ (1) bekezdésének rendelkezései a tényállás megalapozottságának vizsgálatát és a jogerős határozatban megállapított tényállás támadását, a bizonyítékok mikénti értékelésének sérelmezését is kizárják.

A terhelt cselekménye minősítésének törvényességét vizsgálva a Kúria megállapította, hogy az eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályaival maradéktalan összhangban jártak el, az adott minősítés a törvénynek és az e körben kialakított gyakorlatnak megfelel.

Az 1978. évi IV. törvény (Btk.) 188. § (2) bekezdés c) pontja szerinti ittas járművezetés büntette megállapításának feltétele, hogy a szeszestől befolyásolt állapotban történő gépjárművezetés és a sértett halála közötti okozati kapcsolatot a KRESZ. 4. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakon túl valamely más közlekedési szabály megszegése (például sebességtúllépés) közvetítse, amely egyben a súlyosabb eredmény közvetlen okának tekinthető. Az ittas járművezetés büntettéért felel a járművezető, ha ittassága miatt a minősített esetekben meghatározott eredmények valamelyikét a büntetőjog által felróható módon okozta (BH.2003.351.).

A terhelt cselekménye minősítésének törvényességét vitató védő által kifejtett jogelv teljes mértékben helytálló: a halált okozó ittas járművezetés büntette akkor állapítható meg, ha a halál bekövetkezése okozati összefüggésben áll a járműnek szeszestől befolyásolt állapotban vezetésével. A járművezető önálló cselekményként elbírálandó ittas járművezetés vétsége akkor különül el a balesetet előidéző, többnyire gondatlan szabályszegésével megvalósított közúti baleset okozásának vétségétől, ha a halálos következmény az elkövető ittasságától független vétkes mulasztás következménye (BH.2004.349.).

Ez utóbbi jogi álláspont az adott ügyben nem irányadó.

Az irányadó tényállásban foglaltakból következően a terhelt szeszestől befolyásolt állapotban vezette gépkocsiját, az adott útszakaszra megengedett sebességhatárt átlépve, majd egy balra ívelő útkanyarból kihaladva ittasságából eredő figyelmetlensége, és túlzott sebessége miatt sodródni kezdett, felhaladt a jobboldali szalagkorlátra, majd a töltés oldalának és egy élőfának csapódva, a

kocsi tetejére borulva állt meg. E baleset vezetett a gépkocsiban utazó két utas közül az egyik halálához, másik 8 napon belül gyógyuló, illetve a terhelt életveszélyes állapotot eredményező, 8 napon túl gyógyuló sérüléséhez.

Tudományosan igazolt és egyben közismert az alkohol emberi szervezetre gyakorolt számos kedvezőtlen hatása. Ilyenek az érzékelési képesség korlátozása, a gátlások oldása, a koncentráció készség, a figyelem és a veszélyérzet csökkenése, a könnyelműség, megfontolatlanúság előtérbe kerülése. Éppen e kedvezőtlen hatásokra figyelemmel tilalmazott a szeszes italtól befolyásolt állapotban vezetés. Az olyan jellegű közlekedési szabályszegések esetén tehát, amelyek erre utalnak, arra kell következtetést levonni, hogy a közlekedési szabályszegést, a közlekedési balesetet és annak eredményét az elkövető ittas járművezetése okozta (BH.2012.205.). A jelen esetben azonban a terhelt szeszes italtól befolyásolt állapotán túlmenő egyéb egyetlen ok sem került rögzítésre, amely a bekövetkezett balesethez vezetett.

Nem tévedtek ezért az eljáró bíróságok akkor, amikor a terhelt felelősségét a szeszes italtól befolyásolt állapotára visszavezethető közlekedési szabályszegéseire alapítottan, az azzal halálos eredményt okozó ittas járművezetés büntetében állapították meg.

A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja a kiszabott büntetés felülvizsgálatára - többek között - akkor ad lehetőséget, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki. Ebből következően a Be.416.§ (1) bekezdésében írtaknak megfelelően - egyéb anyagi jogszabálysértés hiányában - a kiszabott büntetés felülvizsgálatára nem is kerülhetett sor, így a Kúria a védő által hivatkozott bűnösségi körülmények értékelésébe sem bocsátkozhatott.

A Kúria a kifejtettekre figyelemmel megállapította, hogy a terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa alaptalan, ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be.426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal

ismételten

*előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat
hozatalát a Kúria mellőzheti.*

Budapest, 2012. szeptember 13.

*Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó
bíró, Dr. Katona Sándor s.k. bíró*

A kiadmány hitelével:

*tisztviselő
Bné*